

Hastaların hak ve yükümlülükleri

Türkisch

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Bundesamt für Gesundheit BAG

Dachverband Schweizerischer
Patientenstellen

migesplus

Önsöz

Hastayla doktor arasında karşılıklı güvene dayanan bir ilişki, başarılı bir tedavi ve bakımın temelini oluşturur. Bu yüzden hastaların kendi hak ve yükümlülüklerini bilmesi önemlidir.

İsviçre Hasta Derneklerinin (Schweizerischen Patientenstellen) çatı örgütü olarak migeplus projesi çerçevesinde İsviçre Kızılhaçı (Schweizerischen Roten Kreuz) ile birlikte yayımladığımız broşür, size bu konuda yol gösterecektir.

Tıbbi tedavi ve bakım söz konusu olduğu zaman, sizlerin hasta olarak hak ve yükümlülükleriniz vardır.

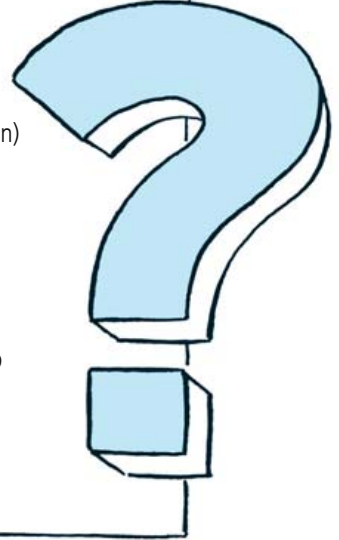
Haklar ve yükümlülükler, çok sayıda yasa, yönetmelik ve yönerge aracılığıyla belirlenmiştir. Bu nedenle elinizdeki broşürün hazırlanmasında

federal ve kantonal düzeydeki çeşitli yasalardan yararlanılmıştır: Sağlık yasası, Tıp mesleği yasası, Bilgilerin saklanması ve korunması yasası ve Zürich kantonunda 2007’de yürürlüğe giren Hasta hakları yasası.

Hasta olarak unutmamanız gereken noktalar: İyileştirmeyi sağlamak için çeşitli tedavi uygulamaları ve yöntemleri her zaman söz konusudur. Bu yüzden sağlık ve hastalıkla ilgili pek çok konuda özgürce karar verme olanağı ortaya çıkar. Üstelik tıpta büyük gelişmelere rağmen, istenen her şeyin gerçekleştirilebilmesi olanaklı değildir.

Elinizdeki bu broşür aşağıdaki sorulara cevap vermektedir:

- Doktorunuzla aranızdaki hukuksal (yasal) ilişki nasıl oluştuğunu biliyor musunuz?
- Kişinin kendisiyle ilgili konularda karar verme hakkı, reşit (ergin) ve reşit olmayan kişilerde ne gibi özellikler taşır?
- Yükümlülüklerinizin yanı sıra bilgi edinme ve aydınlatılma hakkına da sahip olduğunuzu biliyor musunuz?
- Bir doktorun hastalarıyla ilgili bilgileri kesin olarak saklamak zorunda olduğunu biliyor musunuz?
- Hastalığınızla ilgili belgeleri inceleme hakkına ne zaman sahip olursunuz?
- Özenli bir tedavi görme hakkına sahip olduğunuzu biliyor musunuz?

İçindekiler

1.	Hukuksal durum	S. 4
1.1	Hukuksal açıdan hasta-doktor ilişkisi	S. 4
1.2	Tedavi sırasındaki ilişkiler	S. 4
2.	Hastaların kendileriyle ilgili konularda karar verme hakkı	S. 5
2.1	Hastanın kendisiyle ilgili konularda karar verme hakkının istisnaları	S. 6
3.	Reşit olmayan, kısıt altında tutulan (hacirli) ya da akıl sağlığı yerinde olmayan kişilerde karar verme hakkı	S. 7
3.1	Yetişkin olmayanların kendi karar verme hakkı	S. 7
4.	Hastanın yükümlülükleri	S. 8
5.	Ayrıntılı bilgi alma ve aydınlatılma hakkı	S. 10
6.	Saklı tutma hakkı	S. 11
7.	Özenli tedavi görme hakkı	S. 12
8.	Hastanın kendi belgelerini inceleme hakkı	S. 13
9.	Hastanede hak ve yükümlülükleriniz	S. 14

1. Hukuksal durum

1.1 Hukuksal açıdan hasta-doktor ilişkisi

En önemli noktaların özeti:

- Doktorlar, hastalık ya da kaza nedeniyle acil durumda olan bir kişinin tedavisini yapmakla yükümlüdür.
- Yasal bakımdan kamuya (örneğin Kantona ya da belediyeye) ait hastaneler, İsviçre'nin her yerinde, acil durumdaki hastaları tedavi etmekle yükümlüdür.

Yasal temeller:

Doktorla sizin bir hasta olarak hukuksal ilişkiniz, sözleşme hukuku çerçevesinde düzenlenmiştir. Siz tedaviniz için bir doktorla sözleşme yaparsınız. Bu sözleşme hak ve yükümlülükleri düzenler ve tedavinin kabul edilmesiyle birlikte yasal olarak kesinleşir.

Dikkat edilecek noktalar:

- Sigortada kendinize HMO kategorisi ya da bir aile doktoru modeli seçmediyseniz, tedavi olacağınız doktoru kendiniz seçebilirsiniz ve seçtiğiniz bir doktoru değiştirebilirsiniz.
- Durumunuz acil değilse, bir hastanede tedavi edilmeyi isteme hakkınız yoktur.
- Yararları ve sakıncaları size açıklanmış bir tedaviyi siz ya da yasal temsilciniz (örneğin vasiniz) reddediyorsa, kural olarak bunu yazılı ve imzalı olarak yapmanız gerekir. İmzalamayı reddetmek tutanakla belgelendirilir.

- Size bir zararı dokunmaması koşuluyla, doktor belirli bir tedaviyi reddedebilir ya da yarıda bırakabilir.
- Tedavinin hastanede yapılıp yapılmayacağına doktor karar verir.
- Hastanede yapılan tedaviler, temel hastalık sigortasında, sadece hastanın oturumunun bulunduğu kanton için ödenmektedir.
- Belirli bir tedavi, oturumun bulunduğu kantonda mümkün olmuyorsa, başka bir kantonda yapılacak tedavi, hastalık sigortasınca (Krankenkasse) ödenir.

1.2 Tedavi sırasındaki ilişkiler

Hastayla doktor arasında karşılıklı güvene dayalı bir ilişki, başarılı bir tedavi ve bakımın temelini

oluşturur. Bu yüzden doktor seçimi son derece önemlidir.

Henüz sağlıklıyken kendinize bir aile doktoru seçin. Aile ve arkadaş çevrenize ya da öteki tanıdıklarınıza danışırsanız, kendinize uygun bir doktor bulabilirsiniz. Önce nasıl bir doktor ve nasıl bir klinik istediğinizi belirleyin.

Doktorumda arayacağım özellikler:

Kontrol listesi:

- Kadın doktor mu yoksa erkek doktor mu istersiniz?
- Doktorunuz kaç yaşlarında olmalı?
- Konuştuğunuz dili anlamalı mı?
- Bekleme süresini sineye çekmeniz gerekir mi?
- Doktorunuzla konuşurken kendinizi nasıl hissetmelisiniz?
- Evinizde yoklama hizmetini de sunuyor mu?
- Randevusuz ziyaret olanakları var mı?
- Ailenizin bütün üyelerini tedavi edebilmeli mi?
- Tamamlayıcı tedaviler (Homeopati, Akupunktur vb.) de tedavi yöntemlerine dahil mi? Ya da doktorunuz bu ek tedavi yöntemlerine en azından karşı değil mi?

- Doktorunuz uzman doktor mu?
- Belirli bir tıp uzmanlık kurumunca onaylanmış başka yetenekleri var mı?
- Klinik evinize ya da işyerinize yakın olmalı mı?
- Kliniğe otobüs tramvay gibi kamu araçlarıyla ulaşılabilir mi?
- Özel otolar için park yeri var mı?
- Tekerlekli hasta iskemlesiyle kliniğe giriş çıkış mümkün mü?

2. Hastaların kendileriyle ilgili konularda karar verme hakkı

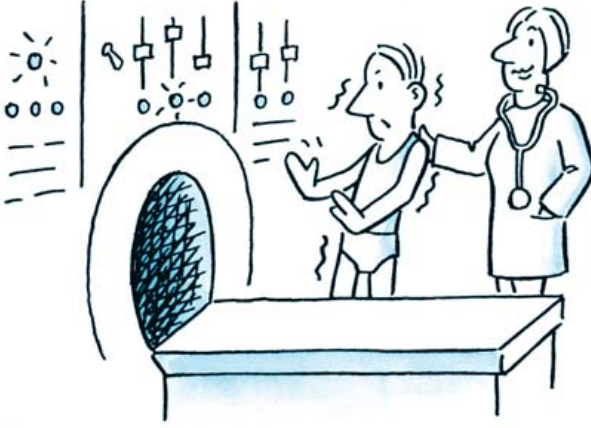
En önemli noktaların özeti:

- Velayet ya da vesayet altında değilseniz (yani özgürce karar verebilme hakkına hukuken sahipseniz), onayınız alınmadan tedavi edilemezsiniz.
- Tıbbi bakımdan acil olarak gerekse bile, bir tedaviyi reddetme hakkınız vardır.

Yasal temeller:

Aşılabilir, AIDS ya da gen testleri, sizin onayınız olmadan yapılamaz. Tedavi için onay, sözlü ya da yazılı olarak verilebilir, yine de isteğe bağlı cerrahi müdahaleler ya da rizikosu yüksek benzeri girişimler, her zaman yazılı onay gerektirir.

- İkinci bir doktorun görüşünü öğrenme hakkınız vardır. Eğer hastalığınız için farklı tedavi yöntemleri bulunuyorsa ve sizin bunlardan birini kabul ya da reddetmeniz gerekiyorsa, ikinci bir doktorun görüşünü almanız yararlı olabilir.

- Özel bir ön muayenenin gerekli olup olmadığının araştırılmasını reddedebilirsiniz. Böyle bir araştırmanın yararları, sakıncaları ve sonuçları üstünde her bakımdan iyi düşünün. Araştırmadan olumsuz bir sonuç çıkarsa nasıl davranacağınız konusundaki düşünceleriniz de karar vermenizde yardımcı olacaktır.
- Bir «hasta vasiyeti» formu doldurma hakkına sahipsiniz. Böyle bir talimat formu sayesinde, ilerde konuşamaz hale düşüğünüzde, sizin için neler yapılmasını istediğinizi belirlemiş olursunuz. Bu vasiyet sizin özgür iradenize dayanmalıdır. Onu serbestçe karar verebilecek konumdayken hazırlamanız ve belli aralıklarla düzenli olarak imzanızla yenilemeniz ya da onaylamanız gerekir. Vasiyetin herhangi bir durumda uygulanabilmesi için iki yıldan daha eski olmaması gerekir.

2.1 Hastanın kendisiyle ilgili konularda karar verme hakkının istisnaları

- Bulaşıcı hastalıklarda halkın sağlığını korumak amacıyla, hastalar başkalarından yalıtılır ve kendilerine zorunlu tedavi uygulanır (örneğin verem, tifüs, menenjit vb hastalıklarda).
- Hastanın kendi iradesiyle karar veremeyeceği acil durumlarda, kararı, hastanın tahmini isteklerini dikkate alarak doktor verir. Doktor hastanın sağlığını korumak ve hayatını kurtarmak üzere her türlü müdahaleyi yapmakla yükümlüdür.
- Bir ameliyat sırasında operatör doktor, acil olarak gerekiyorsa (hastanın hayatını kurtarmak söz konusuysa) ve ameliyat öncesinde yapılan bilgilendirme konuşmasında hastanın onayı inandırıcı biçimde alınmışsa, daha ileri müdahalelerde bulunabilir.
- Doktor ameliyat sırasındaki bu ek müdahaleyi ya da acil uygulamayı, hastasına en kısa zamanda kesinlikle bildirmelidir.
- Eğer ameliyattan önce bilgilendirme konuşması yapmak mümkün olamamışsa, doktor ameliyattan sonra, durumu en kısa zamanda hastasına açıklamalıdır.

3. Reşit olmayan, kısıt altında tutulan (hacirli) ya da akıl sağlığı yerinde olmayan kişilerde karar verme hakkı

En önemli noktaların özeti:

- Kendine ya da başkalarına aşırı zarar verme rizikosunun bulunduğu durumlarda, koruyucu özgürlük kısıtlaması (KÖK), ilgili kişinin isteğine bakılmaksızın uygulanır.
- KÖK uygulamaları her zaman duruma uygun olarak ve ölçülü biçimde ayarlanmalıdır: Örneğin basit bir ayakta tedavi ya da biraz daha sıkı bir gözetim gibi küçük bir müdahaleyle aynı korunma sağlanabiliyorsa, KÖK uygulamasına başvurulmamalıdır.
- KÖK uygulamasına her zaman en son çare olarak başvurulabilir.
- İlgili kişiler itiraz hakkına sahiptir. Hasta ya da yakınları, yalıtılmaya (tecrite, enterne edilmeye), tahliyenin reddine alınılmaya ya da yeniden yalıtılmaya karşı, 10 gün içinde resmi olmayan basit bir dilekçeyle mahkemeye başvurabilir.
- Önemli kararlarda, reşit olmayan hastaların olası istekleri dikkate alınmalı ve bunlara saygı gösterilmelidir.
- Akıl sağlığı yerinde olmayan hastaların en yakın akrabaları, aile üyeleri ya da yasal temsilcileri, hastanın haklarını temsil ederler.
- Reşit olmayan ya da kısıt altında tutulan (hacirli) hastaların yasal temsilcileri de, gerekli olduğu takdirde, farklı tedavi olanakları konusunda bilgilendirilir ve aydınlatılır.
- Akıl sağlığı yerinde olmayan hastaların yasal temsilci bulunmadığı durumlarda, bilgilendirme ve aydınlatılma hakkı, refakatçi olarak belirlenmiş kişi tarafından da temsil edilebilir.

Öneri:

KÖK uygulamalarında, akraba ve tanıdık çevresinden ya da din adamları çevresinden birinin, aile doktorunun ve / ya da bir avukatın da eşlik etmesi tavsiye edilir.

3.1 Yetişkin olmayanların kendi karar verme hakkı:

14-15 yaşlarındaki yetişkin olmayan kişiler, duruma göre farklı olarak, akıl yürütme yeteneğine sahip kabul edilir. Yetişkinlerle aynı haklara sahiptirler. Daha küçük yaşta kişiler içinse anababaları ya da yasal temsilcileri karar verir.

İstisna:

Eğer bir çocuğun anababası, dinsel ya da kişisel inançlarından ötürü, acil olarak zorunlu bir tedaviyi onaylamıyorsa, doktor, velayet/vesayet görevlilerini harekete geçirerek, anababanın çocuk üzerindeki haklarının iptali için dava açtırma hakkına sahiptir.

4. Hastanın yükümlülükleri:

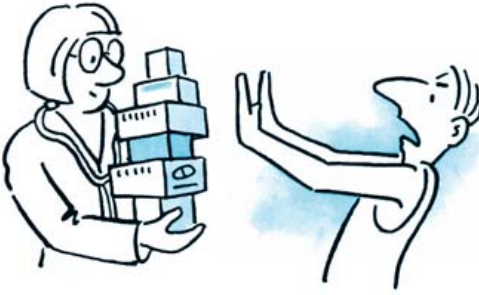
En önemli noktaların özeti:

- Tedaviye katılma ve yardım yükümlülüğü
- Sorumluluğa ortak olma yükümlülüğü
- Zararı (maliyeti) azaltma yükümlülüğü

Yasal temeller:

Doktorun sorularını gerçeğe uygun olarak yanıtlamakla yükümlüsünüz. Sağlığınızla ilgili bütün verileri açıklayın ve mümkünse hastalığınızın nedenlerini belirtin.

Size verilen ilaçları kullanmak istemiyorsanız, durumu doktorla konuşun.

Hastalık sigortası yaptırdığınız kuruma (Krankenkasse) karşı, zararı (maliyeti) azaltma yükümlülüğünüz vardır. Yani zararın (maliyetin) azaltılması ya da hiç olmaması konusunda elinizden geleni yapmakla yükümlüsünüz.

Hastalığınızın belirtilerini doğru biçimde açıklamak ve doktorun söylediklerini dikkatle dinlemek, aşağıda belirtilen noktalarda yardımcı olur:

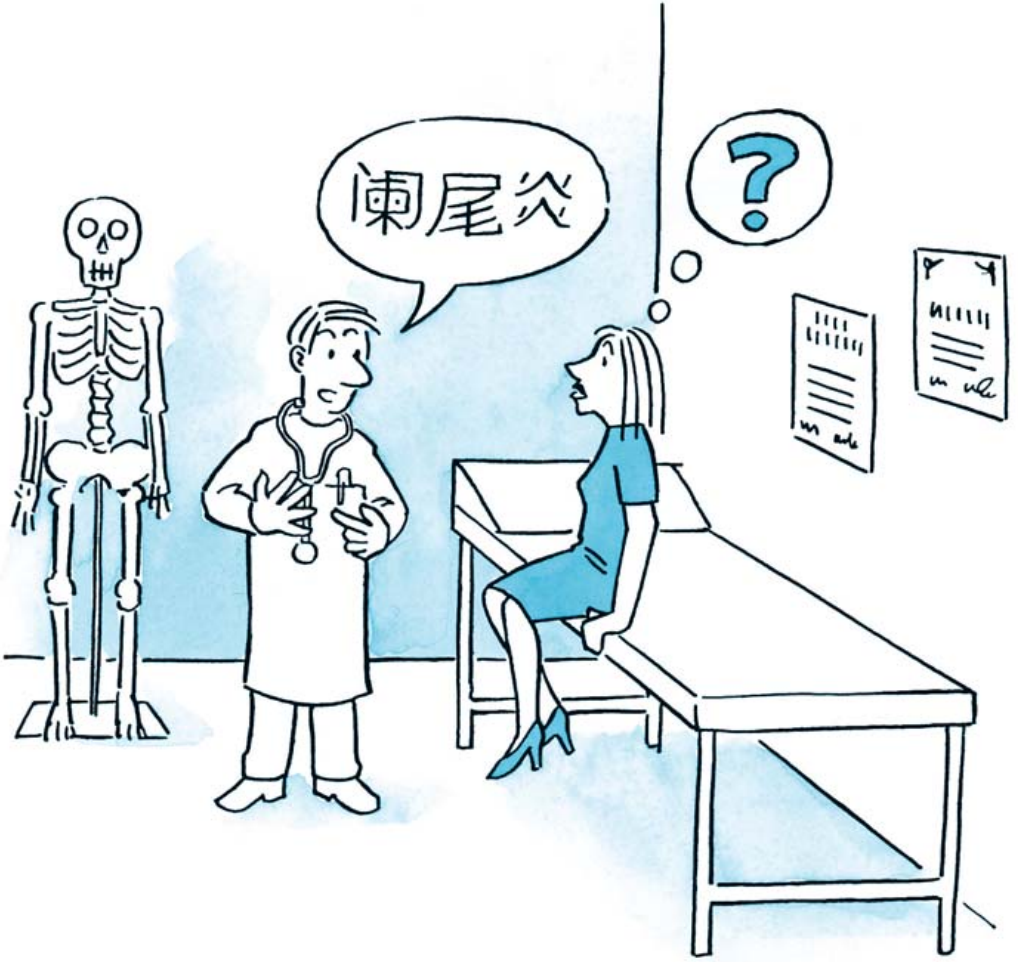
- Sorunlarınız anlaşılır
- Nedenleri belirlenir
- Hastalık tanımlanır
- Uygun bir tedavi bulunur

Doktorla konuşmak:

- Doktorunuzla konuşmadan önce hazırlık yapın: Bütün soru(n)larınızı bir kağıda not edin.
- Çok önemli bir karar arifesinde iseniz (örneğin kanser hastalığı söz konusuysa) ya da size yeni bir teşhis konusunda bilgi verilecekse, konuşmaya giderken yanınıza güvendiğiniz bir kişiyi alın – iki kişi, olayla doğrudan ilgili tek kişiden (yani hastadan) daha iyi ve daha farklı dinler.
- Kendinizi belirli bir dille iyi dile getiremeyeceğinizi hissediyorsanız, önceden bir tercüman sağlanıp sağlanamayacağını sorun.

İster muayene/kontrol, ister ameliyat, ister kemoterapi ya da ışın tedavisi olsun, tedaviyle ilgili her şey doktorla konuşmada ele alınmalıdır:

- Tedavi öncesinde ve sonrasında ne gibi muayeneler gereklidir?
- Önerilen müdahalenin başka seçenekleri de var mıdır?
- Rizikolar ve olası sonuçlar nelerdir?
- Hangi ek tedaviler gerekli olacaktır?
- Ameliyattan nasıl bir sonuç beklenmektedir?
- İyileşme yaklaşık ne kadar sürer ve bu süreçte nelerle karşılaşılır?
- Farklı anestezi (uyuşturma/uyutma) olanakları var mıdır?

Her şeyi anlayıncaya kadar sorun:

Bir ameliyata, ancak konuşma sonunda cerrahınıza güven duyduysanız ve bu cerrahi müdahaleye kendiniz karar verebildiyseniz izin verin. Bir başka doktorla daha görüşmek anlamlı olabilir.

Eğer bir başka ameliyat yöntemi daha biliyorsanız, bunu da doktorunuzla konuşun. Doktorun önerdiği yöntem konusunda kesin karar veremiyorsanız, doktorunuzu değiştirmelisiniz. Ama meseleyi her yönüyle

kavradığınıza iyice emin olduktan sonra karar verin.

Karar vermek için kendinize zaman tanıyın. Acil durumlar dışında hemen hiçbir tedavide, kendinize bir gece olsun düşünme süresi tanımayacak kadar acele etmeye gerek yoktur.

5. Ayrıntılı bilgi alma ve aydınlatılma hakkı

Bir hasta olarak belli bir tedaviyi, ancak o konuda ayrıntılı ve doğru olarak bilgilendirilirdiyse onaylayabilir ya da reddedebilirsiniz. Doktorlar size doğru karar verebilmemiz için gerekli temel bilgileri aktarmakla yükümlüdür. Doktorunuza kesin olarak güveniyor olsanız bile, tedavinin yarar ve riskolarını bilmeniz gerekir.

En önemli noktaların özeti:

- Bir tedavi ancak siz ayrıntılı olarak bilgilendirilirdiyse ve ona izin verirdiyse yerine getirilebilir.
- Doktorunuz sizi sağlık durumunuz konusunda, uygun bir biçimde, nesnel bir anlatımla ve anlayabileceğiniz bir dilde aydınlatmakla yükümlüdür.
- Doktorunuz size iyileşmeniz için kişisel olarak neler yapabileceğinizi açıklamalıdır.
- Doktorunuz sizi çeşitli tedavi olanakları, seçenekler ve iyileştirebilme olasılıkları, riskolar ve yan etkiler konusunda bilgilendirmelidir.
- Toplam maliyetin tahmini tutarını açık ve seçik olarak bilmelisiniz.

Karar vermenin dayandığı temeller:

Ayrıntılı bir bilgilendirmenin arkasından ancak onayınızı vermişseniz, tedavi gerçekleştirilebilir. Onayınızı ya sözlü olarak ya da bir bilgilendirme tutanağını imzalayıp yazılı olarak bildirebilirsiniz. Bu imzayla, söz konusu tedaviyi ya da tıbbi müdahaleyi kabul ettiğinizi ve onun riskoları konusunda bilgilendirildiğinizi onaylamış sayılırsınız.

Bilgilendirme tutanağını hemen imzalamak zorunda değilsiniz, onun üzerinde tartışabilir, sorular sorabilirsiniz ya da bir süre düşünmek için bekletebilirsiniz. Dil konusunda zorlanıyorsanız, durumu doktorunuza anlatın ve çeviri yapılmasını isteyin. Daha sonra da yeni sorular yöneltebilirsiniz. Bilgilendirme tutanağı, sözlü bilginin yerini tutmaz.

Dikkat edilecek noktalar:

- Bir hasta olarak 'bilmeme hakkı'na da sahiptir. Bilgilendirilmekten vazgeçtiğinizi, hiçbir yanlış anlamaya yer bırakmadan ve bütün kurallara uygun biçimde yazılı olarak belirtmelisiniz. Örneğin bir kanser teşhisinde, geriye ne kadar ömrünüz kaldığını bilmek isteyebilirsiniz.
- Bilgilendirmenin size zarar verebileceği, düşünülüyorsa, bilgilendirme yapılmayabilir. Örneğin bir teşhiste yüzde yüz bir kesinlik oluşmamışsa. Ama siz özellikle istiyorsanız, bilgilendirilmenin yine de yapılması gerekir.
- Tedavi yöntemi çoğu kez bir taneden ibaret değildir; tıbbi müdahale için de aynı biçimde tek bir doğru zamanlama yoktur. Her zaman avantajlar ve sakıncalar bulunur. Tedavi

yöntemleri arasında sizin için en iyi ve en etkili olanı bulmak bu yüzden önemlidir. Aynı şey doğru zamanı bulmak için de geçerlidir.

Öneri:

Bir uzman doktorla yapacağınız konuşma sırasında onu dikkatle dinlemek ve doğru olarak anlayıncaya kadar sorular yöneltmek önemlidir. Sorularınızı daha önce yazılı olarak hazırlamanız da size yardımcı olacaktır. Uygulanacak tedaviye ancak ayrıntılı bilgiler aldıktan sonra karar verin.

6. Saklı tutma hakkı

En önemli noktaların özeti:

- Doktorlar ve tıp görevlileri, sır saklamakla yükümlüdür. Kesin bir susma yükümlülüğüdür bu. Yani hastalarla ilgili bilgileri, onların onayı olmadan üçüncü kişilere (görevlilere, işverenlere, sigortalara vb) aktaramazlar.
- Toplanan verilerin, yetkili olmayan kişilerce incelenmesi ve değiştirilmesi tehlikesine karşı korunması gerekir.

- Siz kişisel bir yetki belgesi aracılığıyla doktorun ve uzman görevlinin sır saklama yükümlülüğünü kaldırabilirsiniz.

Doktorların sır saklama yükümlülüğünün istisnaları:

- Verem gibi bazı bulaşıcı hastalıklarda, kantonların sağlık hizmeti kurumlarına bildirim yapılması zorunluğu vardır. Ama yapılan bu bildirimler o kurumda resmî gizlilik altındadır.
- Ortada bir suç bulunduğunu düşündüren olağandışı bir ölüm ya da yaralanma olayı, ya da küçük yaştaki çocuklara kötü davranma, cinsel sarkıntılık ve ırza geçme, ağır yaralama ve cinayet türünden suç şüphesi varsa, doktorlar bu durumu adli kovuşturma makamlarına bildirmekle yükümlüdür.
- Ölümden sonra dosyanın incelenmesi hakkı için, ölenin yakınları, ilgili Kanton Sağlık Müdürlüğüne (Gesundheitsdirektion) mesleki sır saklama yükümlülüğünün kaldırılması için gerekçeli bir dilekçe vermelidir.

Yasal temeller:

Mesleki sır saklama yükümlülüğü, tedaviye doğrudan katılmamış, dolayısıyla tedaviyle herhangi bir mesleki ilgisi bulunmayan öteki bölümlerdeki doktorlara ve tıp görevlilerine karşı da geçerlidir.

Hastanın bir itirazı yoksa, tedaviye önceden ya da sonradan katılmış olan doktorlar ve başka yardımcı elemanlar, hastanın sağlık durumu ve ileride uygulanacak başka önlemler konusunda, uygun bir zamanda bilgilendirilebilir.

İlgili kişi açık olarak izin veriyorsa ve veriler anonim olarak (ad belirtilmeden) aktarılacaksa, belirli tıp verileri, araştırma yapmak amacıyla kullanılabilir. Klinik derslere ve uzman kişilerin

vizite muayenelerine, tedavi amaçlı oldukları sürece izin verilir.

Uygulamada:

Eğer bilgi aktarılmasına hastanın onay vereceği tahmin ediliyorsa ve hasta bunu kendi yapacak durumda değilse, tıp görevlileri onun en yakın akrabalarına bilgi vermeyi reddetmez.

7. Özenli tedavi görme hakkı

En önemli noktaların özeti:

- Mümkün olan en iyi biçimde gözetilip yönlendirilme ve özenli tedavi görme hakkına sahiptir.
- Herhangi bir iyileşme umudu görünmüyorsa, tedavinin sıkıntı ve ağrılarınızı dindirmesini ve yaşam kalitenizi iyileştirmesini isteyebilirsiniz.
- Tedaviler insanlığın temel ilkelerini dikkate alır ve özellikle insan onuruna saygı gösterir.
- Muayene ve tedaviler, tıpça benimsenmiş kuralları ve tıp bilgilerinin en son düzeyini temel alır. Bu amaç için, ilgili uzmanlık alanında gerekli olan düzenli ve sürekli eğitim ve uzmanlık literatürünün içerdiği bilgiler önkoşul olarak ileri sürülebilir. Diplomalara muayenehanelerde görülebilir.
- Ultraşal gibi teknik araç ve gereçlere iyi bakılmalı ve aracın kendi teknik düzeyine uygun bir hizmet vermesi garanti edilmeli.

Yasal temeller:

Doktorlar tıbbın her alanında, davranışlarına büyük bir özen gösterme yükümlülüğü taşıyor. Tedavideki her risiko ya da olumsuz sonuç, ille de özen yükümlülüğüne aykırı davranmak anlamına gelmez. Bu durum bir hastalığın kaçınılmaz seyri için de geçerlidir. Her durumun kendine özgü bir karakteri vardır. Size özensizce davranıldığı izlenimine kapıldıysanız, vakit geçirmeden konunun uzmanı bir kuruluşa danışmanızı önerilir. Zarar için bir tazminat talebiniz varsa, çeşitli zaman aşımı ve hak yitirme sürelerine acilen dikkat edilmesi gerekecektir.

Dikkat edilecek noktalar:

Yeni ilaçlar ve iyileştirme yöntemleri, eskilerinden ille de daha iyi ya da daha uygun değildir. Reklamların vaatlerine karşı eleştirel yaklaşın.

O güne kadar geçerli olan bir tedavi yöntemi, ancak yeni yöntemin daha etkili olduğu ya da daha az yan etkiye sahip olduğu kanıtlanmışsa değiştirilmelidir. Başka bir ilaç denemek istediğinizde her seferinde doktorunuzla ya da eczane görevlisiyle görüşmelisiniz.

Temel ilke:

Doktor her sorunu çözemez ve her hastalık iyileşmez. İyileşme hakkı yoktur!

8. Hastanın kendi belgelerini inceleme hakkı

En önemli noktaların özeti:

• Doktorlar aşağıdaki verileri sürekli olarak belgelendirmekle yükümlüdür:

- Sağlık durumu
- Belirtilerin açıklanması
- Pekleştirilmiş teşhisler
- Uygulanmış tedaviler
- Tedavilerin sonuçları, ek muayene ve kontroller, cerrahi müdahaleler, laboratuvar analizleri, röntgen çekimleri vb.
- Tedavinin ne zaman başladığını ve sona erdiğini gösteren, süreyle ilgili veriler
- Doktorların teşhis koymak için birbiriyle görüştüğü konsültasyon tarihleri
- Hastanın havale edildiği uzman doktorlar

• Kendi belgelerinizi inceleme ve bir kopyasını alma hakkına sahipsiniz.

• Hasta belgeleri arasında başlıca şunlar yer alır: Hastalığın seyir raporları, sonuç raporu, bilgilendirme tutanakları, ameliyat raporları, anestezi tutanakları ve genellikle elyazısıyla düzenlenen notlar (doktorun tahmini görüşlerini belirten notlar bunların dışında kalır)

Yasal temeller:

Hastaların belgeleri yazılı olarak ya da bilgisayara kaydetme yoluyla düzenlenir. Son tedavinin üzerinden on yıl geçinceye kadar belgelerin saklanması gerekir.

Kayıt ve belgeler sahibi (özgün) olduklarından şüphe edilmeyecek biçimde korunmalıdır. Doktorlar tedavi edilen kişinin, kendi belgelerini inceleme hakkını korumak ve dosyaları kendisine açık tutmakla yükümlüdür; ayrıca size (onun işvereni olduğunuz için) hesap verme yükümlülükleri de vardır. Belgelerde düzeltme yapılmasını isteyebilirsiniz.

Önemli:

Dosyanız üzerinde haklarınız vardır.

9. Hastanede hak ve yükümlülükleriniz

En önemli noktaların özeti:

- Tedavi edildiğiniz ve gözetilip yönlendirildiğiniz kurumun gündelik işleyişi konusunda, sizin ve akrabalarınızın, gerekiyorsa temsilcinizin, anlaşılır bir dille bilgilendirilmesi gerekir.
- Sizi tedavi eden, gözetim ve yönlendirme hizmetlerini yerine getiren personelin, adları ve görevleriyle size tanıştırılması gerekir.

- Sizin de kurumun düzenine ayak uydurmanız ve öteki hastalara saygılı davranmanız gerekir.

Yasal temeller:

Sizi tedavi eden doktor ve hastabakıcılarla konuşmalarınızı, üçüncü kişilerin iştirakmesini isteyebilirsiniz. Ayrıca isterseniz, akrabalarınızla, yakınlarınızla ve aile doktorunuzla baş başa gözlerden uzak görüşebilirsiniz. Ziyaret koşullarının belirlenmesini ve sınırlanmasını da isteyebilirsiniz.

Ruhsal ve dinsel konularda danışma hizmeti isteme hakkınız vardır.

Şikayet makamları / Hastalar için danışma merkezleri:

Dachverband Schweizerische
Patientenstellen, Hofwiesenstrasse 3,
8042 Zürich, Tel.-Nr. 044 361 92 56

Patientenstelle ZH, Hofwiesenstrasse 3,
8042 Zürich

Patientenstelle AG/SO, Bachstrasse 15,
Postfach 3534, 5001 Aarau

Patientenstelle Basel, Hebelstrasse 53,
Postfach, 4002 Basel

Patientenstelle Ostschweiz, Zürcher-
strasse 194a, 8510 Frauenfeld

Patientenstelle Westschweiz, rte de la
Fonderie 2, 1700 Fribourg

Patientenstelle Zentralschweiz, St. Karli-
Quai 12, Postfach, 6000 Luzern 5

Patientenstelle Tessin, Via Visconti 1,
casella postale 1077, 6500 Bellinzona

Impressum:

Redaktion: Dachverband Schweizerischer
Patientenstellen (DVSP)
Auflage: 5'000 Exemplare
Gestaltung: W. & M. Pfenninger Illustration/
Grafik/Werbung Zürich
ALSCHER TEXT & DESIGN, Interlaken
Druck: Ropress Druckerei, Zürich
Erscheinungsjahr: 2008
Copyright DVSP 2008

Uzmanlık ve parasal destek:

migesplus

Die Broschüren sind mit finanzieller und fachlicher Unterstützung durch migesplus im Rahmen der Bundesstrategie „Migration und Gesundheit 2008 - 2013“ entstanden.

migesplus
Schweizerisches Rotes Kreuz
Departement Gesundheit und Integration
Gesundheitsförderung
Werkstrasse 18
CH-3084 Wabern

Diese Broschüre ist in den folgenden Sprachen erhältlich:

Albanisch, Portugiesisch, Serbisch/Kroatisch/
Bosnisch, Spanisch, Türkisch

Bestellungen:
Dachverband Schweizerischer Patientenstellen
(DVSP)
Hofwiesenstrasse 3
Postfach
8042 Zürich
Tel.: 044 361 92 56
Email: info@patientenstelle.ch

Elinizdeki bu broşür aşağıdaki sorulara cevap vermektedir:

- Doktorunuzla aranızdaki hukuksal (yasal) ilişki nasıl oluştuğunu biliyor musunuz?
- Kişinin kendisiyle ilgili konularda karar verme hakkı, reşit (ergin) ve reşit olmayan kişilerde ne gibi özellikler taşır?
- Yükümlülüklerinizin yanı sıra bilgi edinme ve aydınlatılma hakkına da sahip olduğunuzu biliyor musunuz?
- Bir doktorun hastalarıyla ilgili bilgileri kesin olarak saklamak zorunda olduğunu biliyor musunuz?
- Hastalığınızla ilgili belgeleri inceleme hakkına ne zaman sahip olursunuz?
- Özenli bir tedavi görme hakkına sahip olduğunuzu biliyor musunuz?

Diese Broschüre ist in den folgenden Sprachen erhältlich:
Albanisch, Portugiesisch, Serbisch/Kroatisch/Bosnisch, Spanisch, Türkisch